СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 245. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ЖОВТНЯ 1951. — No. 245. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 20, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НОВЕ ГОЛОСУВАННЯ НАД ПОДАТКОВИМ ЗАКОНОПРОЄКТОМ

Вашинґтон, 18 жовтня.—Негайно після відкинення в Палаті Репрезентантів законопроєкту про накладення нових податків, зійшлися представники обидвох конгресових палат ще раз на конференцію і дійшли до нової згоди над загальною сумою, яку мали б нові податки принести. Отже встановлено, що вона досягне $5,691,000,000. Негайно після такої згоди сенат схвалив її голосуванням на око в четвер увечорі, а Палата Репрезентантів мала б узяти цю справу під голосування в п'ятницю. З уваги, що відмова нового податку Палатою в теперішній час викликала гостру критику в часописах, уряд переконаний, що цим разом Палата піде солідно з Сенатом. През. Труман пригадав, що він зажадав нових податків висотою десять більйонів, отже не бачить причини, чому Палата мала б відкинути законопроєкт, який передбачує ледве половину того, чого уряд вимагає. — З інших справ, які полагоджено на конференції, помітна згода на новий поштовий законопроєкт. У ньому передбачена між ін. підвищена ціна поштових карток з одного на два центи і затримання теперішньої три-центової поштової оплати за листи.

Звільнення з праці податкового поборця в Ню Йорку

Федеральний комісар [illegible] трішніх податків оголосив, що звільнює з праці при вибиранні податків Мордекея Миллера в Ню Йорку за те, що він не хотів виявити своїх прибутків на допитах в Палаті Репрезентантів. Він був одним з чотирьох податкових урядовців, які викликалися на заклик палатної комісії, щоб пояснити, яким способом вони дійшли до такого великого маєтку, який зголошено у їхніх податкових виказах. Трьох з них згодилися дати вияснення на письмі, а Миллер відмовився. Його притягне конгресова Палата до судової відповідальности за непослух Конгресові.

СТЕЙТОВИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ПОТВЕРДИВ ЗАБОРОНУ ФІЛЬМА „МИРАКЛ"

Олбені, Н. Й. — Стейтовий Апеляційний Суд підтримав заборону, видану Радою Реґентів, висвітлювати прилюдно фільм „Миракл" („Чудо") на тій підставі, що він „богохульний", як сказано в вирішенні реґентів. У мотивах апеляційного суду сказано, що фільм „богохульний" тому, що „повністю захитує" святе розуміння стосунку між Ісусом і Його батьками". При цьому сказано, що заборона не йде проти засади свободи слова, бо фільмові картини це в першу чергу засіб розваги. Підприємці, які привезли фільм з Італії, звернуться зі скаргою до Верховного Суду Злучених Держав.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКИДАЄ НЕПРАВДУ ГЕНЕРАЛОВІ МЕК АРТУРОВІ

Вашинґтон. — Президент заявив, що ген. Доґлес Мек Артур не мав підстави твердити на конвенції Американського Легіону в середу, що він „безперечно знівечив" таємний плян федерального уряду передати острів Формозу китайським комуністам, а водночас і признати їм місце в Об'єднаних Націях. На пресовій конференції президент сказав: „Твердження генерала не було оперте на факті і він про це знав". — Знавці справ у Вашинґтоні порівнюють місце в промові генерала на конвенції Легіону з місцем в його звіті перед спільною комісією збройних сил і закордонних справ у Сенаті після його звільнення з становища командувача на Далекому Сході і приходять до висновку, що в звіті перед комісією генерал представляв справу Формози інакше, ніж на конвенції Легіону.

ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ЧУЖИННИХ КРАЇН ОБЧИСЛЕНА НА 25 БІЛЬЙОНІВ

Вашинґтон. — Військова допомога на допомогу Европі є метою її поновного озброєння, дійде до $25,000,000,000 упродовж трьох років, як це обчисляє Бюро Військової Допомоги, на чолі якого стоїть директор генерал Джордж Г. Олмстед. Передбачений видаток — це тільки половина видатків на славний „Ленд-Ліз" (взаємна позичка на підставі постачання матеріялів) з Другої світової війни. Цю позичку постачала Америка своїм союзникам, включаючи й Росію. Видаток на чужинну допомогу займає десяту частину видатків американського військового бюджету.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕҐІОН ЗА ЧИСТКУ ДЕПАРТАМЕНТУ СТЕЙТУ

Маямі, у стейті Флорида. — Серед окликів обурення зажадала конвенція Американського Легіону, щоб перевести чистку в департаменті стейту і „негайно відсунути теперішніх головних лідерів політики". Обурення виявилися голосними окликами проти секретаря Діна Ачесона, коли представник меншини пробував переконати делегатів, що резолюція комісії загостра. У звіті конвенційної комісії сказано між ін., що для закордонних справ треба настановити компетентних лідерів. „Щоб можна дістати належних лідерів... треба замінити теперішніх і настановити в департаменті стейту людей, які відзначаються незаперечною вірністю і високим ідеалізмом у змаганні до цілі, це потрібне на те, щоб привернути серед усіх американців довір'я до провідників в закордонних справах". Поки конвенція закінчила свою нараду, вибрала нового командувача, в особі Дона Р. Вилсона, з Кларксбург, у стейті Вирджінія. Пані Е. А. Кемпбел, у стейті Луїзіяна, вибрана головою Помічного Жіночого Відділу Легіону.

В АМЕРИЦІ

● **„Поважне очорнювання" закидає Луї Буденцові** Генрі Волес, за те, що Буденц представляв Волеса як комуністичного попутчика при складанні американської політики супроти Китаю в 1944 р. Цей закид зробив Волес на переслуханні сенатської комісії безпеки, зголошуючи свій протидоказ. Такої тактики додержується теж спеціяльний амбасадор Филип К. Джессуп, відповідаючи на подібні закиди проти нього Гаролда Стассена в сенатській комісії закордонних справ.

● **Відставлено від праці 2,000 робітників** в варстатах Дженерал Електрик у Сиракюс, Н. Й. Фабрика зупинила працю, бо не стало матеріялів.

● **Молитви за дощ у Бразілії** відправляють мешканці Ріо де Жанейро й околиці. Це найбільша посуха в Бразілії за 30 років у теперішнім дешевім сезоні, що почався з 30 вересня.

● **Покарали тюрмою від одного до восьми років трьох людей** за передачу фальшивих десяток в Ню Йорку. Їх віддав поліції власник торгівлі цигаретками, коли вони пробували зміняти гроші.

ПРЕЗ. ТРУМАН ПОТВЕРДЖУЄ БЕЗВАРТІСНІСТЬ ДОГОВОРІВ ЗІ СОВЄТАМИ

Вашинґтон. — Президент Труман, відповідаючи вчора на пресовій конференції на запит кореспондентів, потвердив висловлений ним вже раніше погляд, що договори зі Совєтським Союзом не варта скравка паперу, на якому вони написані. Це викликало деяке стурбування в дипломатичних колах, включно з державним департаментом, які все ще вірять в можливість порозуміння з Кремлем, або щонайменше в можливість розмов між „чотирма великими" для відпруження теперішнього положення в світі. Такі можливості добачується теж в останній відповіді совєтського міністра закордонних справ Вишинського на пропозиції американського амбасадора Кірка щодо зусиль для перемир'я в Кореї та наладнання співпраці між Москвою і Злученими Державами. Вишинський, правда, висловив переконання, що Америка сама не бажає собі такої співпраці, аргументуючи це заявою президента Трумана про безвартісність договорів зі Совєтами, але рівночасно заявив, що Совєтський Союз „завжди готовий" співпрацювати з усіма країнами, які бажають собі такої співпраці. Це дало дипломатам притоку до спекуляції, що під час найближчої сесії Генеральної Асамблеї ОН, яка почнеться наступного місяця в Парижі, може прийти до нових розмов між „чотирма великими" та нових намагань злагіднити теперішню міжнародню кризу. Інше діло, що більшість західних дипломатів цілком погоджується з думкою президента Трумана щодо вартости договорів з Кремлем.

СЕНАТ ОДОБРЮЄ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ

Вашинґтон, 18 жовтня. — Сенат схвалив і передав Білому Домі до підпису спільну резолюцію про закінчення воєнного стану з Німеччиною. Палата Репрезентантів схвалила цю резолюцію в липні ц. р. Її домагався президент Труман 9 липня. В той час він висловив обурення проти того, що Росія розбила Німеччину на дві частини і не допустила до формального складання мирної умови. Перед голосуванням додано поправку про перевірку конфіскації промислових підприємств часів Другої світової війни. Цю поправку відкинено. Після підписання резолюції президентом німці, які перебувають на території Злучених Держав, не будуть вважатися ворожими чужинцями, тільки звичайними чужинцями з правом старатися набути громадянство ЗДА. Також торговельні зв'язки з Німеччиною будуть поставлені на засадах міжнародного права.

СТВЕРДЖУЄ ЗРІСТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ В СОВЄТАХ

Ню Йорк. — Гері Шварц поміщує в виданні щоденника „Ню Йорк Таймс" чергову статтю про відносини в Совєтах, згадуючи, що життєвий рівень там тепер підвищений. В наслідок того відчувається зріст російського патріотизму, а це має свої наслідки, бо „в парі з ростом російського патріотизму омітний розквіт й зріст націоналізму неросійських народів, головно українців і народів середньої Азії. Ці народи не виявляють радости з підданства російській культурі і іншим „вищостям". Кремль розуміє причину такого обурення й тому почав завзяту кампанію проти „буржуазного націоналізму" серед таких великих груп меншин". Далі твердить автор, що годі вірити, щоб Кремль переконав населення своєю кампанією „ненависти до Америки", не зважаючи на завзяті змагання в цій справі. Американський спостерігач в Совєтах завважив, що всюди, де він бував, населення приязно ставилося до нього.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СЕЗОН ПІД ЗНАКОМ МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В місцевих українських колах вважають, що цьогорічний сезон громадської і політичної діяльности американських українців, проходитиме під знаком недалекої вже все-громадської української маніфестації в Ню Йорку, заповідженої на неділю 11-го листопада в Мангеттен Сентер. Сама маніфестація відбудеться в обставинах можливостей радикальних змін в американській та міжнародній політиці відносно Сходу Европи, заповіджених державним секретарем Ачесоном в його заяві про „новий реалізм" американської політики відносно російського імперіялізму в його білій і червоній закрасках. Загальна актуалізація справи українського визволення, як теж виступ на маніфестації визначних американських представників, не тільки зактуалізують маніфестацію в Ню Йорку теж в американському світі, але й нададуть їй важливий політичний характер. Головними гаслами маніфестації буде домагання розчленування СССР та створення самостійних національних держав, між ними самостійної і соборної України. — Маніфестація зокрема дасть відповідну підтримку відомій резолюції конгресмена Керстона з домаганням американської моральної, політичної і матеріяльної допомоги визвольним рухам поневолених Москвою народів взагалі, а українського народу зокрема. У висліді маніфестації будуть ухвалені відповідні резолюції, — для підтримки яких відбуватимуться опісля організовані УККомітетом масові віча по всіх наших громадах. Отже маніфестація в Ню Йорку матиме величезне політичне значення і тому треба сподіватися, що в ній візьме справді масово-демонстративну участь ввесь український загал не тільки метрополії, але й з дальших околиць.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ПОРАЗКИ СОВЄТІВ

Ню Йорк. — Поширений американський журнал „Коллієр'с" присвятив своє найновіше видання всецілo „переглядові війни, якої ми собі не бажаємо", передбачуючи „поразку і окупацію Росії в рр. 1952-1960". В міркуваннях на цю тему беруть участь деякі відомі автори, — вважаючи, що це є справа, яка „може змінити курс історії". Видання цього числа „Коллієр'с" щойно сьогодні буде в продажу, але вже в попередніх оголошеннях його в щоденній пресі спостерігається деякі інтересні моменти відносно України. В цілострінковому голошенні подано мапу Совєтського Союзу „після поразки" і на цій мапі Україна і Балтійські країни зазначені зеленою краскою — а решта СССР — жовтою. — Крім того Україна зазначена в приблизно її етнографічних кордонах, включно з західними областями, та відзначена прапором ОН, як „окупована". — Головна окупаційна квартира ОН мала б бути в Москві, а Ленінград зазначений як „бувший" з відновленою назвою — Петроград.

„УКРАЇНА XX. СТОРІЧЧЯ" — НАЙКРАЩИЙ ТВІР МЕННІНҐА

Ню Йорк. — „Автор багатьох книг про українську історію і літературу, проф. Кларенс А. Меннінг з Колумбійського університету досягнув вершка своєї творчости цею своєю книгою" — „Україна XX. Сторіччя" — твердить Володимир Душник в своїй рецензії, надрукованій в поширеному американському католицькому

(Закінчення на стор. 4)

ПОЛОЖЕННЯ В РАЙОНІ СУЕЗУ НОРМАЛІЗУЄТЬСЯ

БРИТАНЦІ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ЗАЙНЯТІ ПІДЧАС ЗАВОРУШЕНЬ СПОРУДИ; ПОРЯДОК ПРИВЕРНЕНО.

Каїро. — Критичне положення в районі Суезького Каналу, створене єгипетськими заворушеннями кілька днів тому, почало знову нормалізуватися і британські війська почали звільнювати окуповані ними єгипетські споруди в Ізмаїлі та Порт Саїді. Ведуться переговори для звільнення інших окупованих британцями пунктів. Згідно з повідомленнями з Лондону, вчора мав трапитись ще тільки один інцидент, коли єгипетська залога обстрілювала вантажне англійське військове авто. В усіх інших випадках поступово привертається повний спокій і порядок. Єгипетська преса повідомляє, що уряд Єгипту офіційно поінформував уряд Великої Британії про зірвання договорів щодо Суезу і Судану, домагаючись рівночасно відкликання британської залоги і адміністрації з тих теренів. Вміжчасі, англійське командування в Суезі передало єгиптянам зайняті під час демонстрацій минулого вівторка уряди цивільного управління в Суезі, контролю мости, митних пунктів і т. п., та евакуюючи зайняті міста Ізмаїлю і Порт Саїд. Проте, загальне положення все ще сильно напружене, бо поодинокі єгипетські групи, зокрема націоналістичні студенти — виявляють велику тенденцію до дальших демонстрацій і заворушень. Уряд закликає їх до спокою та вдержує в гострій поготові поліцію. Впродовж дня відбувалися наради уряду, на яких обговорювано теперішню ситуацію та можливості її дальшого розвитку. Рівночасно повідомлено, що до Суезу, крім скинених там передучора 3,500 англійських парашутистів, прибули нові британські воєнні кораблі з крейсером на чолі, скріплюючи місцеву британську залогу. Жінок та інших членів родин британських офіцерів і урядовців евакуовано з Суезу і Порт Саїду, хоча там ще залишаються урядники місцевої британської рафінерії нафти. Британське командування заборонило єгипетським воякам вступ в загрожену зону. Британські і єгипетські повідомлення та вияснення відносно недавніх заворушень в Суезі сильно противоречать собі, головно щодо відповідальности за демонстрації, у висліді яких 12 єгиптян було вбитих і багато поранених.

ІТАЛІЯ ПРОПОНУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО В СПРАВІ СУЕЗУ

Рим. Італійський прем'єр Альчіде де Гаспері запропонував вчора в сенаті італійське посередництво для мирного полагодження англо-єгипетського конфлікту в справі Суезу й Судану. Промовляючи на закінчення триденних дебат в справі італійської закордонної політики, прем'єр де Гаспері заявив, що коли б тільки трапилася нагода, Італія доложила б свої найкращі зусилля для „узгіднення національних аспірацій народів Близького Сходу з конечністю оборони нашої спільної Середземноморської цивілізації". Говорячи про теперішню англо-єгипетську кризу, де Гаспері заявив: „Італія відноситься зі симпатіями та глибоким зрозумінням до Єгипту, який в арабському та ісламському світі виконує подібну функцію, як її виконує Італія в християнському світі. Це не є справа Італії в такому часі видавати осуд в таких делікатних справах, що так глибоко заторкують почування єгипетського народу". На закінчення де Гаспері висловив переконання про можливість дальшої англо-єгипетської співпраці, якщо тільки „спільні інтереси матимуть перевагу над хвилевими міркуваннями". Французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, висловив повну солідарність Франції з передвчорашньою заявою державного секретаря Діна Ачесона відносно підтримки британських договірних прав в Єгипті.

В КОРЕЇ РОЗГОРТАЄТЬСЯ БИТВА ЗА КУМСОНГ

Корея. — Після частинної евакуації міста Кумсонг, важливої комуністичної бази постачання і розподілу в північно-центральній Кореї, комуністичне командування, виходило б, рішилося на оборону міста та почало перекидувати там свіжі комуно-китайські сили. Алянти, в своєму „обмеженому наступі", підступили на віддаль вже тільки приблизно двох миль від міста, — очищуючи довколишній терен від комуністичних недобитків. Під час ночі алянтські частини відбили всі ворожі спроби протинаступу. До пожвавлених боїв приходило, крім того, теж на західній ділянці фронту, тоді коли на інших секторах продовжувалися переважно патрульні і артилерійські перестрілки. Алянтська авіяція, користаючи з доброї погоди, виконала впродовж вчорашнього дня понад 1000 налетів на ворожі воєнні об'єкти в запіллі, знищуючи ворожі комунікаційні лінії та успішно бомбардуючи ворожі військові бази. Теж алянтські воєнні кораблі продовжували облогу ворожих портів, безперервно бомбардуючи портові споруди.

„ОБЕРЕЖНИЙ ОПТИМІЗМ" ВІДНОСНО ПЕРЕГОВОРІВ В ПАНМУНДЖОМ

Токіо. — Алянтський представник на вчорашній конференції зв'язкових в справі передумов для відновлення мирових переговорів в Кореї висловив „обережний оптимізм" щодо можливостей дальшого розвитку нарад та їх успішного закінчення. Вчорашні, вже восьмі з черги наради зв'язкових мали зрушити справу з „мертвої точки", як алянти пішли на компроміс та погодились на поширення невтральної зони довкола місця переговорів, хоча й не в такій мірі, як цього домагаються комуністи. Вчорашні наради відложено, щоб дати комуністичним зв'язковим нагоду порозумітися зі своїм командуванням. Якщо б вони погодилися на алянтські пропозиції в цій справі, тоді залишиться до вирішення ще тільки справа перелету алянтських літаків через невтральну зону. Щойно після того були б створені передумови для відновлення повних переговорів в справі перемир'я, перерваних комуністами приблизно два місяці тому під закидом порушення алянтами невтральної зони.

У ВІВТОРОК ПОЧНЕТЬСЯ АНТИ-КОМІНФОРМІВСЬКИЙ „МИРОВИЙ КОНҐРЕС" В ЮГОСЛАВІЇ

Београд, Югославія. — В найближчий вівторок, 23-го жовтня, почнеться в хорватській столиці Загребі анти-комінформівський „світовий конгрес миру", для протиставлення подібному конгресові, влаштованому свого часу у Варшаві. В конгресі в Загребі візьмуть участь представники 18 країн: Австрії, Бельгії, Британії, — Франції, Греції, Голландії, Італії, Німеччини, Швеції, Швайцарії, Злучених Держав, Єгипту, Індії, Тунісу, Альжиру, Марокка і Уругваю, як теж представники екзильних еспанських республіканців. Конґрес триватиме три дні та ухвалить відповідні резолюції, засуджуючи всяку війну і аґресію та домагаючись респектування Хартії ОН. В конґресі братимуть участь особи різних переконань, від анти-московських комуністів починаючи, а на націоналістах кінчаючи.

ВИРІШУЄТЬСЯ СПРАВА ІРАНУ В РАДІ БЕЗПЕКИ

Ню Йорк, 19 жовтня. В Раді Безпеки Об'єднаних Націй має відбутися сьогодні голосування над двома британськими резолюціями відносно англо-іранського нафтового конфлікту. Проте, вже наперед заповідається малу можливість такого вигляду рішення, не тільки з огляду на правдоподібне совєтське вето, але й на зміну югославського становища. Югославський представник заявив, що він голосуватиме в користь британської резолюції, але тільки під умовою, що Британія скреслить зі своєї резолюції вступ про рішення Міжнародного Трибуналу. Британський представник зі свого боку заявив, що це цілком неможлива річ і сама резолюція не мала б жадної вартости. У висліді заходить можливість, що голосування випаде по рівному — 6 голосів за і проти, отже справа не буде вирішена. Ще існує можливість, що Рада, крім совєтського представника, видасть спільну заяву, рекомендуючи відновлення ірансько-англійських переговорів. Чергове засідання Ради відбудеться вже в Парижі.

В СВІТІ

● **Цьогорічну Нагороду Нобля в** психології і медицині признано д-рові Максові Тейлерові з Міжнародного Інституту Здоров'я при Фундації Ракефеллера в Ню Йорку. Нагороду признано за успіхи д-ра Тейлера в дослідах над бацилями жовтої гарячки.

● **Індійський премієр Неру почав** нову кампанію за прийняттям червоного Китаю до Об'єднаних Націй.

● **Совєтська поліція в Берліні** захопила вчора малу частину американського сектора, проголошуючи її включення до Бранденбурзької провінції.

● **Алянти в Німеччині** плянують скасувати в найближчому часі деякі міжнародні органи контролі промисловости в Рурщині.

● **Американський громадянин д-р** Вернер Ріхтер іменований ректором німецького університету в Бонн. Ріхтер втік до Америки за часів Гітлера і був натуралізований.

● **Перед приміщенням** комуністичної партії в Брюселі вибухла підложена бомба, заподіявши незначні матеріяльні шкоди.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОБЕРТ А. ТЕФТ

За рік відбудуться вибори нового президента держави, до яких обидві головні політичні партії готуються уже довший час. Ідеться в першу чергу про те, хто з обох головних партій має найбільші вигляди, щоб потягнути за собою якнайбільше виборців. Над тим ломлять собі голови екзекутиви Демократичної й Республіканської партій. Інші партії не входять в рахубу. Вони могли б тільки одній чи другій головній партії допомогти, або пошкодити, але своїх кандидатів провести не в силі.

Демократи надіються, що теперішній президент Труман буде знову кандидатом. В такому випадку він не матиме ніякого контр-кандидата в Демократичній партії й напевно буде вибраний її кандидатом. Зате інакше з Республіканською партією, яка вже довший час намагається дійти до влади. Тут уже більше кандидатів і то з визначними іменами і сильними впливами. Одначе ніхто з них досі не дав ще до зрозуміння, що буде кандидувати. Поспішився проголосити свою кандидатуру з рамени Республіканської партії щойно сенатор Роберт А. Тефт, республіканець з Огайо. Про цю кандидатуру вже з'явилися різні коментарі, з яких можна бачити одно: він є сильний кандидат. Ситуація може одначе змінитись грунтовно, якби захотів кандидувати як республіканець другий сильний кандидат — ген. Двайт Айзенгавер. Про його кандидатуру розписуються у всіх газетах вже кілька місяців. Та хоч як багато про це пишуть і говорять, ніхто певно не знає, чи ген. Айзенгавер захоче кандидувати. Як знаємо, в 1948 році він відмовився від республіканської номінації й проголосив це листом у пресі. Лист цей славний ще й з того боку, що генерал виразно в ньому підкреслив, що військова влада повинна підлягати цивільній та що професійні вояки найкраще зроблять, як будуть держати себе здалека від „високих політичних становищ". Сенатор Тефт, очевидно, добре знає, що в Республіканській партії вже довго ведуть агітацію за номінацією ген. Айзенгавера кандидатом на президента в тому переконанні, що його загал певно вибере. Мабуть тому Тефт у своїй першій пресовій конференції заявив, що тільки він може перемогти при президентських виборах так, як він переміг в Огайо при виборах до Сенату, звертаючись до фармерів, робітників та бизнесменів простою і ясною мовою, нічого не закриваючи, так, щоб кожний розумів, що він думає про внутрішні та закордонні справи і яка його політична програма. Таким самим „старим американським способом" думає Тефт з'єднати для себе також і американський загал.

Сенатор Тефт не такий тепер ізоляціоніст, яким він був давніше. Проте його відношення до справи оборони Европи ще задовільно не вияснене. Він завзятий противник політичної філософії демократичної адміністрації („Ню Діл"), добачуючи в ній „демократичний соціялізм" та експерименти „Добродійної Держави" британських соціялістів. Зокрема він проти вкорочування індивідуальної свободи та щораз більшого скріплювання авторитету федеральної влади у Вашинґтоні, що — на його думку — нездорове явище, бо веде до диктатури. Щодо цього Тефт не різниться від Айзенгавера. Відрізняє їх головно відношення до справи оборони Західньої Европи, яку Айзенгавер хотів би рятувати усіми силами і засобами. Ще одно: Проти Тефта готові повести кампанію проводи зорганізованого-робітництва, як це було при сенатських виборах. Тільки, як пише Віктор Різел, тим разом цей провід буде обережнішим і не визнає Тефта так скоро „публічним ворогом", як це було, коли він старався за поновний вибір до Сенату. Це ж поважний кандидат і може опинитись у Білому Домі.

Едвард М. О'Коннор,
Член ДП Комісії, Вашинґтон.

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

(Доповідь, виголошена на Академії ЗУАДК в Метрополітен Опера Гавз у Филаделфії, 13-го жовтня 1951).

Зібравшись у цій величній залі, щоб віддати поклін Українським Патріотам, які впродовж століть вели славну боротьбу за національну незалежність, ми більше, ніж будь-коли здаємо собі справу з повного значення народин великого Американського права на незалежність. Майже на засяг руки від місця нашого теперішнього зібрання сміливі американські патріоти підписом ввели в дію Декларацію Незалежности, з якої народилась наша велика нація. Ця Декларація встановила основні права і вольності, що прислуговують всім людям, та вияснила, що заперечення тих прав людям є справедвою причиною для збройного повстання. Таким чином, принципи, встановлені Декларацією Незалежности, стали боєвим гаслом американських патріотів і від того часу правлять за натхнення для волелюбних народів по всіх усюдах.

Сьогодні наша нація стоїть в обличчі найбільшої загрози для її пережиття від часів славетних днів її започаткування. Злучені Держави є кріпостю людських вольностей та особистих нагод — широким маяком волі, що горить над світом, загроженим поглочуючою пітьмою нової імперської тиранії, а керівники тої нової змови не залишають сумніву, що їхні апетити не будуть заспокоєні, аж доки вони не проковтнуть цілого світу. Вони поглочують нації і народи з тривожною швидкістю, але процес їхнього травлення аж ніяк не є задовольняючий. Це не легке завдання придушувати природню людську жадобу волі, спонтанні зриви патріотів в умовинах гноблення, або моральні засади людської поведінки, якими від століть людство керується.

В цій змові для поневолення цілого людського роду виступає Совєтський Союз проголошеним і признаним провідником. Совєтський Союз є наслідком і втіленням фальшивого вчення Карла Маркса, Леніна і тепер Сталіна. Вже навіть поверховне знання писань тих людей розвіє будь-які сумніви щодо кінцевих цілей того режиму. Але ми поповнили б фатальну помилку, якщоб вважали, що більшість народів в Совєтському Союзі ставиться прихильно до думок Маркса, Леніна чи Сталіна, або підтримує змову Кремля.

Деякі соціялісти пробують представляти Совєтський Союз як таємничу силу, дивну й незбагнену для західного ума, яка становить проблему, що її тільки „спеціялісти" можуть розуміти. Нещастя, що ця дивоглядна думка здобула собі деяке признання і — що найгірше — вона готова створити справжню загрозу для нашої майбутньої безпеки, якщо її не роз'ясниться. Бо відносно Совєтського Союзу є багато справ таких простих, як А-Б-В, і ці речі можуть причинитися до поразки його колишніх і теперішніх цілей.

Найбільш загальним непорозумінням відносно Совєтського Союзу є переконання, що це нація російського народу. Це, звичайно, цілком неправдиве. Згідно із совєтською статистикою з 1939 року та з відповідними доповненнями поданих нею цифер по сьогоднішній день, із загальної кількости приблизно 202,000,000 населення Совєтського Союзу є 91,500,000 росіянів і 110,500,000 не-росіянів. Отже більшість населення Совєтського Союзу, понад 54%, становлять не-росіяни.

Йдучи по цій лінії дальше бачимо, що тільки дві совєтські республіки, Російська Совєтська Федеративна Соціялістична Республіка і Карело-Фінська Совєтська Республіка заселені переважно росіянами. Чотирнадцять інших совєтських республік в своєму складі у великій перевазі не-російські. Погляньмо на склад інших совєтських республік:

Українська Совєтська Республіка, на 42,272,000 населення приблизно 91% не-росіянів;

Білоруська Совєтська Республіка — 10,525,000 населення, в тому 93% не-росіянів;

Естонська Совєтська Республіка — 1,120.000 населення в тому приблизно 92% не-росіянів;

Латвійська ССР — 1,950,000 населення, 88% не-росіянів;

Литовська ССР — 3,134,000 населення, 98% не-росіянів;

Молдавська ССР — 2,321,000 населення, майже 100% не-росіяни;

Грузинська ССР — 3,722,000 населення, майже 100% не-росіяни;

Вірменська ССР — 1,346,000 населення, майже 90% не-росіяни;

Азербайджанська ССР — 3,372,000 населення, майже 80% не-росіяни; і т. д.

Я не потребую пригадувати Вам, що уряд Злучених Держав не визнає включення в Совєтський Союз Естонії, Латвії і Литви.

Ви могли б спитати, що є властиво ціллю того документального стану не-російських народів Совєтського Союзу? Ця справа має першорядне значення і для підкреслення найважливішої її частини, я бажав би зробити разом з Вами короткий перегляд трагедії Української Нації, найчисленнішого не-російського народу в Совєтському Союзі.

(Продовження буде).



Ю. Дзіковецький.

Хто винен в большевизмі?

„К чорту, украинцы, самоопределяйтесь, только хлеб нам отдайте".
Проф. Писаревський.

„Сіра кобилка" з „Свободи" не дає спати п. Самарському-Лидскому з „Посєва" („Посєв" ч. 35/274 ст. 6, „Кому принадлежит слово"). Шановний автор не згоджується з тим, що „комунізм — це продукт московської душі" й намагається в рівній мірі перекинути відповідальність за большевизм і на українців. Подібне твердження є або незнання минулого, або злісний фалш. Погляньмо коротенько, що має большевизм специфічного російського (московського).

Коли приглянемося до російського способу землеволодіння з часів перед большевизмом, то побачимо, що тодішнє російське село перебувало власно в стадії пів осідлому. Земля належала до громади („общінное землевладеніе") що 5—7 літ відбувався т. зв. „чорний передєл" — себто переділ землі відповідно до кількости мужеських членів громади. Приватної власности на землю не було. Тільки на інше місце не переходили, бо не було вільного.

Погляньмо на російське село: хати не білені, стоять на вигоні, жадної огорожі біля них, жадного садочка, жадних квітів. Пара верб над річкою. Городи, якщо є за селом, всі разом. Все має й тепер вигляд т и м ч а с о вости. Село можна без жалю кинути й перейти на нове місце. Це ще півосілий спосіб життя.

На Україні право власности на землю існує з прадавніх часів. За часів князівських воно було вже цілком сформоване, й у „Руській Правді" землеволодіння займає почесне місце. Це глибоке почуття власности землі знаходить своє в і д б и т т я у вигляді українського села: хати охайні, білені, огороджені (ознака власности) перед хатою квіти, біля хати садок, город. Оселя має вигляд сталої загосподарованої.

Коли повставали російські соціялістичні партії, то аграрна партія соціялістів-революціонерів („ес-ерів") прийняла за основу для своєї земельної програми цей російський спосіб землеволодіння громадою (див. „парамонівські" брошюри).

Соціял-демократи („ес-де") большевики, як партія робітнича, земельної програми не мали, а тому, коли їм прийшлося виступити з земельною програмою, прийняли програму соціялістів-революціонерів. Сучасні колхози й повстали на місці „общінного" землеволодіння й різняться хіба тільки високістю податків та тим, що ділиться не земля, а врожай. Як бачимо колхоз це якраз витвір „русского народного генія". Тому теж впровадження колхозів на Московщині не викликало там такого спротиву, як на Україні, де запровадження остатніх було поворотом до способу землеволодіння з перед 2000 років й викликало й викликає протест, як всяка примусова репресія.

Питання релігійне в сучасному СССР становить лише натуральне продовження діяльности та поглядів російських „нігілістів" з кінця XIX. та початків XX. століття. Релігійність мас російського народу „богоносца" була більш формальна — згадаймо хоч би російських „старообрядників", які вмирали за зміну якоїсь літери, не зважаючи на зміст написаного. Не диво тому, що атеїзм, заперечення всякої етики, знаходила серед росіян дуже податний грунт. Візьмім безбожництво царя Петра І. з його „всешутєйшим патріярхом" Зотовим та карнавалові процесії в автентичних ризах та з освяченими чинами, взятими з церков — чим це різниться від сучасних безбожників? Згадаймо безбожництво або диферентизм російської „поступової" інтелігенції перед революцією. Див. спогади Буніна про Єсеніна в „Нов. Рус. Слово" за 1950 р.) й побачите, що творцями сучасного безбожництва, яке до речі спирається на дуже відсталі природничі теорії з кінця минулого століття, був не хто інший, як сама російська інтелігенція без участи інтелігенції української чи інших народів. В цьому нема нічого дивного, бо ще в XVII. віці серед російського духівництва були люди цілком неграмотні, які про релігію не мали поняття й священик на Півночі відправляв імпровізовану „Службу Божу" 2 рази на рік: на Великдень, коли розпустились дерева, та зимою на Миколи — без усякого календаря звичайно. (Амфитеатров, Русскій поп в XVII. веке). Або як міг виховувати нарід патріярх Іоаким, бувший візник (Ал. Соловйов. Русская історія), який сам признавався до „скудості ума". Це на Московщині діялося тоді, коли на Україні люди були назагал грамотні (Павел Алепський), коли діяли в обороні релігії церковні братства, коли з'явилася така сильна полемічна література, коли, нарешті, в обороні релігії виступило свідоме козацтво. За 300 літ Росія „не догнала й перегнала" Україну, а тому не диво, що „богоносець" більш або менш спокійно прийняв скасування релігії, тоді, коли на Україні релігійні мотиви відогравали не останнє місце. Правда, гасло боротьби за релігію не було піднесене окремо бо були інші гасла — національні і соціяльні, а боротьба релігійна була утотожнена з боротьбою за автокефалію.

Як бачимо, безбожництво теж не українське й український нарід не несе за нього жадної відовідальности, як того хоче п. Самарский-Лидскій. Це не жадний „спільний" витвір, а суто московський, як і ввесь большевизм. Далі пан Сам-Лідский пише: „Українці були учасниками, а не об'єктами російської історії". За це вибачте за княжих часів українці не брали участи в історії Росії. Москва повстала на землях Мордви, Муроми, Весі, до яких прийшла колонізація з Великого-Новгороду, Пскова, Торжка, яка мовно асимілювала місцеве урало-алтайське населення. (Див. Ю. Д-цкий, ар. 7, „Москва". „Новини". Лянсгут 1949). Пізніше почала приходити польонізація з півдня князі і духовенство), але до патр. Нікона її впливи були незначні (див.вище згаданий арт. в „Новинах"). Сильні впливи України на Москву датуються допєрва другою половиною XVII. віку особливо часами Петра І. Цей вплив був так значний, що виявився навіть у зміні назви „Московського Государства" на „Рускую Імперію", автором якої був українець Теофан Прокопович, який після Полтавської битви хотів нагадати Петрові І., що тут він не цар московський, а імператор, як ми сказали б тепер, України. Цим Прокопович хотів стримати жорстокі розправи Петра І. з українцями. Морди не припинилися, але назва, санкціонована в 1721 р. сенатом, лишилася. Багато українців як за часів Петра І. так і пізніше, аж до наших днів, були на службі Росії, але працювали вони за вказівками Москви — Санкт-Петербурга, а тепер знову Москви під її диктат, діставали за це гроші, були „государственними собаками" (вислів Побєдоносцова, обер-прокурора св. Синода) й вважати їх „учасниками" російської політики ніяк не можна, як рівнож не можемо вважати за українців тих українських ренеґатів, які тепер на службі російських партій.

Самар.-Лидский пише про „спільну історію", але, як бачимо, лише після Олексія Мих. історія наша дещо (територіяльно) спільна, але й то не зовсім. Під Москвою була лише Лівобережна Україна, а Правобережна, Буковина, Волинь та Галичина і Закарпаття до Росії не належали. Доперва в кінці XVIII віку за Катерини II. Росія силою, не питаючи українців, забрала спочатку Правобережжя, а потім Волинь, Холмщину та Забужжя (І., II., III. Розділи Польщі). Волинь, Холмщина та Забужжя лише 124 роки (1793-1917) лишаються під Росією. За цей час волинська селянка не навчила навіть рахувати гроші на рублі та копійки й до кінця російського панування рахувала на злоті та копи грошей (я тому свідком). А за що до 1905 року на Волині(і в „Царстве Польском") російський уряд платив москалям по 300 рублів річно за „обрусеніе края"? Чому не платили українцям? Чи це не „об'єкт" російської політики? Де ж тут, п. Самарський, „спільна культура"? Ви пишете: „вопрекі всему, что говорят разниє фальсіфікаторі історії" — хтож це сфалшував історію, зробивши з 124 чи навіть 250 (лівоб.) літ підданчого життя спільну історію з народом, який свою історію почав біля 2000 літ тому? Фалшуєте історію і кричите „Гвалт, історію фалшують"!

Звичайно, що нам, українцям, нічого не говорить „Бородінская бітва", але „Куліковская бітва" дещо говорить. Побідником Мамая був волинський князь Дмитро Боброк, „боєвода вєлій", як пише літопис, який з українсько-литовським лицарством вдарив з засідки. Треба пам'ятати, що все московське військо було вже в цей момент розгромлене (передовий полк, ліве крило, яке потім, рятуючи положення зайняв князь Дмитро Ольгердович з резервовим полком та на кінці центр. (В момент удару Боброка трималося праве крило — князь Андрій Ольгердович та на лівому Дмитро Ольгердович — обидва з україно-литовським лицарством. (Див. полк. Переяславський „Тактичний розгляд куликовської битви". „Табор" 1923). „Побідник" князь московський Дмитро „Донсной" „непрославлений святой" (див. „Собор святих землі Русской" ви-

(Докінчення на стор. 3-тій).

Іван Смолій

ОСТАННІЙ БІЙ

3)

Мов прочуваючи свою долю, продає ота зводниця свою полинялу красу, побрязкує рештками дорогоцінностей, щоб збаламутити деяких европейських альфонсів. Ми протверезуємо таких негайно і радикально. Наш бльок міцніє, ми просуваємося в Африку, щоб перетяти артерії ворога, ми скрізь. І вдивившись у чудову панораму Неаполю, в вічнозадимлений Везувій, я думаю, як історія писатиме про нас по тисячоліттях з пошаною, як пише тепер про славу Римської Імперії. Ми безсмертні! Здоровлю! Гайль-
Курт.

Прочитуючи оті бадьорі рядки, Ганс мав одне бажання: побачитися з Куртом, поговорити. Його огортав жах, як зовсім інакше думає і почуває він, як майбутнє його і всього їх народу стоїть перед ним примарою. Чому це? Що з ним? Ах, коли б поговорити з Куртом! Може від нього черпнув би віри, може б радів.

Ганс домагався відпустки, адже вже давно мав право на неї. Ввижався рідний Альтштадт, мама, Ліза, вживалися затишя й спокій малого містечка та всього того, що найдорожче на світі. Йому обіцяли відпустку, все було готове, і в останній хвилині відпустку відкликали.

Гансове хвилювання зростало. Яким правом, на якій основі зробили це? Ради його здоров'я? Чи не смішне оте вияснення! Адже саме вдома міг би мати найкращу опіку, там прийде здоров'я.

Та невмолима буква наказу прикріпила його до самотньої санаторії в горах, де тижні видовжувалися в роки. Ліза зовсім несподівано і невияснено перестала писати, хоч досі засипала його зворушливими листами від себе й матері. Лише Курт відгукався з далини.

Ось польова листівка.

Атени, 12 травня 1941

Гансе!

Не довгий час, і я в Гелладі, Шлях до неї не був устелений квітами. Лише сила нашого удару могла довершити того, що ми в кількох тижнях поборoли найбільші труднощі і добилися до Еґею, під Єгипет.

Це передостання рунда нашого двобою з Англією. Знищено її останні гнізда на европейському суходолі і ось наш орел розпростер свої могутні крила від полярного Нордкапу по мітичну Крету.

Я побував у Сербії, де згинув наш батько. Його могили я не міг відшукати. Та я поставив йому пам'ятник з купи сербських бандитів, що їх накосив я в боях. Я вдоволений, я помстив смерть.

Передо мною Еґейське море, оливкові сади Аттіки і знову руїни давньої величі, що з подивом глядять на нових звитяжців. Повір, всі чуда мітології, всі виправи Арґонавтів, всі подвиги Геракла нічим в порівнянні з нашими подвигами. З гордістю й певністю жду останньої рунди! Гайль!
Курт.

І знову ні словечка про родину. А Ганс уже не хотів слухати про війни, про нові походи, про перемоги. Він нестерпно тужив за рідними, його стан здоров'я не кращав.

Він виступив гостро, аж сам злякався своєї нагальности, з якою домагався відпустки. Йому відраджували лагідно й, переможені його настирливістю, з заввагами, що там, на Батьківщині тепер зміни, там важко, виписати блянкет...

Веберова думка спинилася злякано наче перед чорною прірвою. Він обкинув стомленим зором розбавлених гостей, що гаморили круг столиків, попиваючи пиво. Постаті двоїлися, все наче вкривалося білявим серпанком. Вебер примкнув очі, міцно опер голову на долонях, щоб не впасти в безодню, що розкривалася перед ним...

...Дні і ночі їхав він, уявляючи собі чітко зустріч з рідними. Але рідна земля не та вже була, якою покинув її. Його зустрічали розторощені порти, згарища залізничих станцій, міста в руїнах від повітряних нальотів.

Знайома рідна станція стояла ціла, та фабрика біля неї, куди цілими роками спішив щоранку на роботу, не курила димарями. Ганс метнувся в сторону їх хати, пробігав вуличками.

Біля гостроверхої кірхи зупинився, мов не пізнавав нічого. З ряду чепурних домиків не було ні сліду. Ганс пробірався через румовища. Рідну хату він пізнав зразу. З неї залишилася фронтова стіна, що ніби намагалася закрити жорстоку руїну внутрі. На місці затишних кімнат, круглих, різьблених сходів, лежала гора цеґли, поламані крокви, шматки черепиці, все засувалося у глибоку вирву. Ганс просунувся крізь щілини в руїнах і вдивлявся в той хаос до безтями. Він затремтів нараз, йому потемніло в очах, він впав на звалищах зомлілий.

Його очутили й забрали знайомі, окружили дбайливою опікою. Ганс, очунявши, не питав уже про ніщо, він знав все. Рідних, найдорожчих, мами і Лізи, не побачити вже йому ніколи, вони вирвані з його життя на все, по них лишилася лише глибока пустка, що в Гансовій свідомості застряла неуступчиво чорною вирвою...

...Вебер прокинувся від доторку чиєсь руки. Перед ним стояв кельнер і глядів на Ганса збентежено та співчуваюче.

— Пробачте! Вже пора зачиняти каварню. Ви дозволите...

— Ах! — Ганс аж тепер запримітив, що столики пусті, гамір затих, у каварні лише він один із своїми листами, що лежали перед ним розсипані на столі. Він згорнув їх поспішно і вийшов важким, п'яним кроком.

У канцелярії дивізійного магазину було тепло, затишно. Вебер роздягнувся. Вже пора була спати, та він нараз злякався сну. Це ж не сон! Скільки ночей пролежав він у маріннї, коли химери стали кружляти кругом нього, коли вся пітьма кімнати наповнювалася тисячами пролетних образів, машкарних лиць, привидів. Ні, рішуче не засне тепер.

Ганс присів біля стола, розгорнув книги. Колони цифр виростали перед ним довгі, ніби безконечні, він перебігав їх докладно олівцем мов відбирав дефіляду армії запілля. Праця втихомирювала його розхитані нерви, думки упорядковувалися. Вебер став навіть бадьорий, безтурботний, мов те колісце у великій машинерії, що, зазублюючись докладно, кружляє рівно, без дрогань.

Олівець зупинився раптом в половині колони. Ганс завмер. Загоєна рана в боці защеміла нараз тихо, щось пекуче пробігло хребтом і гостро вдарило в потилицю. Веберові замерехтіло в очах, колони потроїлися, олівець випав з рук. З жахом ждав він чергової гарячої хвилі, що проховзнувшись хребтом, стукне в мізок, запалить його, заллє полум'ям. Він тремтів, схилившись над столом, непорушний мов спаралізований. Вдар не повторювався і Ганс ворухнувся врешті, відчуваючи страшне безсилля в тому. Він згорнув книги, зложив і присів, затих, понуро вдивляючись у стіну, покриту наказами та рахівничими таблицями.

(Продовження буде)

Микола Очерет

10 РОКІВ ТОМУ

.)

Лише через два тижні, коли поновлено роботу водогону та поставлено до роботи пожежні команди міста, що їх повернули з лівого берега Дніпра, пожежа почала вщухати і на початку четвертого тижня була остаточно зліквідована. В наслідок цієї першої, найбільшої пожежі зовсім вигоріла територія центру столиці, обмежена такими вулицями: Інститутська (від Хрещатика до Ольгінської з великим будинком Гінзбурга), Ольгінська з Миколаївською, Мерінговська, Лютеранська до Кругло-Університетської, по Кругло-Університетській до Бесарабки, сама Бесарабка, кінець Хрещатика коло Бесарабки, далі серединою квартала між Хрещатиком та Пушкінською, сама Пушкінська до Фундуклеєвської, серединою квартала, що лежить між Пушкінською та Володимирською від Фундуклеєвської до Прорізної з польським театром включно, далі Михайлівським та Хрещатицьким заулками і вся Думська площа. Крім того вигоріла частина Хрещатика від Думської до Царської площі (на парному боці лишилось 6 будинків на непарному 2 від Царської площі). Цим вичерпується терен найбільшої пожені, а терени менших пожеж та окремі будинки розташовані в різних районах, що також були знищені вогнем, годі й думати перелічити. Прикладом може бути Сінна площа, всі будинки якої, що були розташовані на терені, знищено вогнем. Також великий будинок на Миколаївській площі (на Печерську) чи будинок засідань Раднаркому коло Царського Двірця і так далі.

Це була грандіозна, заздалегідь продумана операція, переведена в життя спеціяльно для цього вишколеними членами комуністичної партії, яких було навмине залишено в столиці України. Тут большевики одним замахом хотіли вбити двох зайців: знищити ненависну для них столицю України, а вину за це знищення перекласти на німців, а самим вийти з цієї операції сухими й чистими. Та таке тлумачення пожежі й вибухів обов'язкове лише для „совєтських, простих" людей, а вся українська людність, разом з усім культурним світом, добре знає дійсного винуватця, бо плянове нищення столиці України большевики почали значно раніш. Лише на протязі 1930-1936 рр. большевики знищили: Братський манастир (будований запорожцями у 17 віці), Миколаївський манастир (будований у 17 віці), Іонінський манастир, Фролівський жіночий манастир, Золотоверхий Михайлівський манастир (збудований у 1108 році), Покровський манастир з усіма церквами, військовий собор Миколая (будований гетьманом Мазепою в 17 в.), цілу низку церков будованих з 12 до 19 віку: Петропавловська, Покровська, Рождественська, Рождества Богородиці та інші на Подолі, Олександро-Невська, Пречистенська, Задубецька та інші на Печерському, Стрітенська на Сінному базарі, Залізна на Жидівському базарі, Троєїцька та Володимирська на Великій Васильківській, Вознесенська коло Покровського манастиря, св. Федора на Лук'янівці, Георгіївська коло Софійського Собору, Десятинна церква збудована у 1842 році на фундаменті 10 віку, Трьохсвятительська, що закладена у 1184 році, дзвіниця Курилівської церкви... Та хіба все перелічиш! А скільки знищено пам'ятників, культурно-освітніх установ, старих стильних будинків.

Нема змоги перелічити всі знищення найкращих споруд столиці, що їх будував український народ за своє тисячолітнє історичне життя! Чи ж могли большевики залишити якусь споруду, яка б нагадувала про світле минуле України? У 1935 році намічено було знести Святу Софію, але обурення всіх верств населення, примусило Москву скасувати цей наказ.

Останньо була знищена найбільша святиня України — головна Церква Печерської Лаври — Успенський Собор. Вибух стався на початку листопада 1941 року від „совєтської" міни. Але й на цьому не могли задовольнитися большевики в своїй ненависті до столиці України! 1943 року, коли большевики „визволяли" Київ від німецьких фашистів, протягом трьох днів обстрілювали вони столицю артилерією. Від цього вогню згоріли всі слобідки на лівому боці, багато будинків у місті, а головний будинок Університету горів з запізненням — пожежа почалась через три дні після вступу „визволителів" у ненависну для них столицю. Большевики „визволяючи" Київ, цинічно його нищили і одночасно на увесь світ кричали: „Дивіться, що зробили німецькі фашисти з матір'ю городів рускіх! Лише німці здатні так зруйнувати культурний центр „Юга Росії!"

Кінець

Хто винен в большевизмі?

(Докінчення зі сторони 2-ої)

дано в Америці) в цей час спокійно спав у кущах („непритомний, але не ранений"). Куликовська битва була виграна українцями, які билися з татарами не з московського патріотизму, а билися з союзником Ягелла, свого ворога, який у момент битви був у 35 кл. від Куликова Поля та йшов на поміч Мамаю. От що говорить нам „Куліковска бітва"! Та не про це Ви думали, бо знаєте лише історію сфальшовану Іловайским та іншими „во славу русского оружія".

Але верх нахабного фалшування історії становить твердження автора, що принадлежність русинов-галичан к украінскому народу окажется под большим вопросом". Цікаво чому тільки галичан (зверніть увагу на додаток „русінов"), а не закарпатців, волиняків, буковинців, забужанців? Хто в стані провести лінію, яка розмежовує галичан від закарпатців або волиняків? Адміністративний поділ припадковий. Під кожним оглядом це один нарід, який замешкує свою територію з передісторичних часів. За княжих часів Київ, Червенські землі, Погориння, Забужжя становлять одну цілість і автор „Слова про похід Ігоря" каже: „І ти Ярославе (Осмомисле) підпер гори (Карпати) своїми залізними полками". Галичина чи Курщина для нього все одно, але про Суздаль чи Володимир на Клязьмі не згадує.

Під ударами кочовиків лінія осель посувається на захід й Галицько-Волинське Королівство репрезентує всю Україну. Татарський наїзд (не 200-літне „іго" як у москалів) Бату хана приносить руїну, але не має жадного культурного впливу, бо на Україні панують сильні впливи заходу. Коротке панування угорських королів, коронування Романа в Дорогичині, смерть Романа Мстиславича, як союзника Гогенштавфів під Завихвостом (1205) — яскраві докази цього зв'язку. Москва в тому часі поволі підноситься культурно під впливом принесеної татарами хінської культури (надаремно тому росіяни оскаржують татарів, що вони задержали їх культурний розвиток).

З переходом українських земель до Литви по жіночій лінії) зв'язок з заходом лишається (з'їзд королів у Луцьку). Володіння Витовта сягають сучасної Одеси. Після довгої боротьби литовсько-руське князівство опиняється в династичній лінії з Польщею. В часі цієї боротьби кілька князів переходять до Москви — туди загнав їх страх перед помстою Ягелла, а не симпатії до Москви. Нічого спільного з Москвою українські землі в цьому часі не мали.

На Запоріжжі, у військах Хмельницького та інш. зустрічаємо однаково галичан, волиняків, закарпатців та наддніпрянців. Гетьман Конашевич-Сагайдачний роком галичанин, скінчив школу в Острові (Волинь) був гетьманом у Києві. Св. Іов, основоположник Почаївської Лаври — галичанин, Іван Вишенський, галичанин, а Ви пишете „украінци і галічане на протяжеції всей (підкр. „Пос-ву") історії шлі совершенно разнимі путямі". Тяжка імперіялістична рука Катерини II. на 124 роки розділила нас, але шляхи („путі") у нас лишились ті самі й як що нас тепер ділить віра — то не бійтесь проти ворога стаємо всі як один (напр. згадайте недавні віча п. Керенського у Німеччині) — можете переконатися по цьому, що наші шляхи одні. Ви хотіли мати докази єдности історичні та психологічні — маєте їх. Чи мало? Можемо навести ще грубі томи.

Але коли ви так старатеся відсепарувати галичан від решти українців, бо їх „етнографіческая общность под большим вопросом", то чому не одсепаруєте від росіян Пушкіна? Його етнографічна вокремішність від росіян безсумнівна, бо ж він нащадок мурина Ібрагіма, „арана Петра І., чи Лєрмонтова, що з шотляндського роду? Це цілком „нє сомнітельно", що їх приналежности до росіян не квестіонуєте.

Коли вже пішло про „етнографіческую общість", то якаж ця „етнографіческая общность" у росіян? В часі окупації росіянами (большевиками) Західньої України (1940), на власні очі читав в „Учительской Газете", що у 80 кл. від Москви відкрито на селі Мордовську школу, бо діти розуміли лише мордовську мову. З цього виникає, що в самому серці Московщини „етнографіческая общность" не то, що сумнівна, а просто її нема.

Нераз приходить на думку, чому це так завзято росіяни заганяють нас до спільного „котелка". На однім з недавніх віч в Европі росіяни висловилися, що якщо Україна від Росії віддалиться, то Росія прилучиться до України. Розчулююче! Пригадується мені момент з початків революції коли до громадки нас, студентів, гаряче дебатуючих про українську справу, непомітно підійшов відомий професор нової російської історії (б. Петербурзького, та Варшавського У-тів) Писаревський. Він, коли до нього звернулись, закінчив дискусію словами: „к чорту украінци, самоопределяйтесь, только хлеб нам отдайте". Цей український хліб, та ще з маслом, який досі задурно мають росіяни й не дає їм спокою.

Але найцікавіше закінчення артикулу в „Посєві". „Вам нравітся больше запад? Пожалуйста вибірайтє! Но нє мєшайте нам, не навязивайтє нам своєй волі. Слово за намі" (підкр. наше).

Признатися, я навіть оставпів на хвилю. Вибірайте Захід, коли хочете — но й добре, чим же ми перешкоджуємо росіянам, коли вибираємо Захід? Чому то значить, що ми накидаємо (нав'язуєм") їм свою волю? Дивно й нелогічно! Але вже цілком відверто вийшло це „слово за нами". Ви вибирайте, але вирішимо ми. Чи це не скрайній імперіялізм?

Щодо твердження автора, що росіяни „однаково" терплять від большевизму як і українці, то що це вже стільки написано, стільки наведено противних фактів, що не вважаю за потрібне ще раз про це згадувати.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

60-ліття Українських Піонерів у Торонті

Ці дійсно величаві святкування розпочалися 29 вересня о год. 2-гій попол. відкриттям Української Національної Виставки в домі „Просвіта" з чотирьома відділами: 1. Історичних пам'яток, 2. Народного мистецтва, 3. Книжки і преси та 4. Досягнень канадійських українців.

Вечером відбувся Український Симфонічний Концерт, в якому взяли участь: Велика Симфонічна Орхестра м. Торонта, Злучені Українські Хори м. Торонта і солісти. Джюн Ковальчук, Михайло Голинський, Борис Максимович, Лідія Черних, Михайло Мінський і Осип Гушуляк. Виконано: С. Людкевича: За Тебе Україно, Віктор Косенко: Концерт Ц-Мінор оп. 20 на піяно і симфонічну оркестру, Артемовського-Людкевича: Фрагменти з опери „Запорожець за Дунаєм".

Привітання зложили представники м. Торонта і провінції Онтеріо, а з доповідей були найцікавіші професора Кірконела і П. Божка.

Такого концерту українське Торонто ще не чуло. Заслуга в тому мистецького керівника проф. Л. Туркевича, що тим всім диригував!

30 вересня від полудня відбувся в тому самому „Колосеум" Великий Народний Фестин, в якому взяли участь: Злучені Хори під дир. Л. Туркевича, біля 100 танцюристів під проводом Василя Авраменка і Капеля Українських Бандуристів під пров. В. Божика.

З привітів і промов найважніші були заступника прем'єра Канади сен. Дорана і домініяльного міністра для громадянства та іміграції В. Е. Герриса мр. Конанакера і полковника Дж. Дрю, як теж піонера Т. Томашівського.

Вечером відбувся Великий Бенкет в Кришталовій залі Кінг-Едвард Готель, за присутности визначних гостей українсько-канадійського світу і представників уряду Канади і парляменту.

У всіх імпрезах цього святкування за оба дні взяло участь понад 20,000 осіб. Святкування були дійсно гідною репрезентацією українців Канади і найбільшим відзначенням українських піонерів за їх 60 літню працю.

Василь Тимко

ГАРТФОРД, КОНН.

З громадського життя

По словах наших старих еміґрантів, українська громада в Гартфорді все змагалась за передове місце між українськими громадами в Америці в жертвенности та культурно-національній роботі.

З приходом нової еміґрації громада подвоїлася та начисляє тепер поверх 600 душ. На жаль, між новими еміґрантами є завеликий відсоток людей, байдужих до громадського життя. Але є й цінні одиниці, головно з-поміж молоді, які поступово втягаються в громадські обов'язки.

В останнім місяці треба занотувати дуже відрадну подію в Гартфорді: Це відкриття української радієвої програми. Дотепер це було мрією деяких одиниць, а двох наших завзятих громадян пп. І. Чернига та Мих. Мельник, в гарячий час вакацій, коли народ шукав холодку — шибались по місті і околиці шукаючи „спонсорів" до радіопрограм між нашими бизнесменами. Нелегка це справа, проте українська радіопередача стала дійсністю. Тепер в неділі чуємо голос п. Черниги „Тут Гомін України". Деякі кажуть, що при перших звуках української пісні стали сльози в очах з радости. Тепер черга на наше громадянство це корисне діло підтримати морально і матеріяльно.

Гартфорд—це центр американських та світових обезпеченевих товариств, десятків тисяч урядовців і різних інтелектуалів. Українська гартфордська громада повинна це мати на увазі.

Якщо дотепер висліди наших громадських зусиль були незначні, це треба приписати бракові власного дому. Ініціятива Укр. Ам. Гром. Клюбу зарадити цьому лихові гідна уваги і щирої помочі від усього нашого громадянства. Клюб закупив дім з малою залею (яку можна продовжити), при тім велику площу під будову — за суму $29,000.

Дня 30 вересня ц. р., ширший громадський комітет м. Гартфорду скликав Українську Протибольшевицьку Манифестацію в Обороні України. На манифестацію прибуло коло 800 громадян з міста й околиці. Від Ділового Комітету відкрив віче і привітав гостей п. І Чернига. Проводив голова Відділу УКК інж. Скочдополь. Глибоку змістом промову про московсько-большевицьку політику та ситуацію України виголосив проф. Іван Вовчук, член гол. Управи ООЧСУ. П. Осип Лисогір, представник УКК, промовляв англійською мовою, даючи інформації про працю УКК та заходу перед урядом Америки в обороні України. Від „Крусейд фор Фрідом" виступив п. Стевеп.

Прочитані англійською і українською мовами 20 точок резолюцій присутні прийняли довгими і щирими оплесками. Зібрані вітають президента Злучених Держав Америки в його рішучій поставі супроти новітньої тюрми народів — СССР. Засилають привіт воякам Армії ОН, що боряться проти червоного аґресора в Кореї. Шлють привіт УПА та її політичному проводові УГВР, на Рідних Землях, що незломно борються за Самостійну Соборну Українську Державу.

Зібрані вітають поневолені Москвою народи, що боряться під прапором АБН, під гаслом „Свобода народам, свобода людині", та взивають український загал стати одною лавою та морально і матеріяльно піддержати визвольну боротьбу.

В мистецькі частині Манифестації виступив мішаний хор, останньо зорганізований під проводом інсп. І. Гафтковича. Хор в однострях, під дир. п. В. Бандери, відспівав гарно кілька боєвих пісень. Добре деклямувала п-нна Н. Вересюк та І. Гафткович.

Манифестацію закінчено національним гимном.

Е. Г.

НЮ ЙОРК, Н. Й

Молодь при роботі

Цьогорічний осінньо-зимовий сезон заповідається в Ню Йорку надсподівано добре. Широкою хвилею поодинокі організації й інституції відбувають святочні започаткування сезону, інші знову випрацювали широкі пляни своїх виступів.

Серед тих, що відкрили свій імпрезовий сезон 1951-52, належить і Драматично-Хореографічний Гурток „Джерело", що діє при 10 Відділі ОДВУ. Цей гурток заіснував тільки що з весною ц. р., а першим його публічним виступом була дуже вдала постановка п'єси „Ой не ходи Грицю". Пару тижнів пізніше хореографічна секція цього гуртка здобула оправдані похвали своїм виступом в Рочестері на з'їзді ОДВУ. Завдяки наполегливій і дуже вмілій фаховій праці балетмайстра Романа Петріни, що не жалує свого часу, ні зусиль, молоді ентузіясти українських національних танків залишили найкращі згадки про непроминаючу красу наших національних строїв і танкового мистецтва.

Біжучий сезон Гурток „Джерело" відкрив чайним вечором дня 15 вересня ц. р. До успіху цього чайного вечора у великій мірі причинилися виступи доповідачів, а зокрема виступ заслуженого актора і режисера української сцени Йосипа Гірняка. В свому слові Йосип Гірняк ще раз виявив найбільшу компетентність в справах української театральної музи. Він короткими словами накреслив історичний шлях українського театрального мистецтва, згадав про його геніяльні й героїчні постаті і підкреслено насвітлив значення, що його мали для розгорнення українського театрального мистецтва аматорські театральні гуртки. Українською традицією є, як це ствердив на підставі численних прикладів Йосип Гірняк, прямо стихійне повотання таких гуртків. Як особливо додатній чинник в майбутній діяльності „Джерела" наголосив він тісне спаяння хореографічної і театральної діяльностей. Він же зразу пообіцяв свою тісну співпрацю з кадрами молодих українських акторів гуртка „Джерело".

В свому „Слові до Молоді" зупинився Ярослав Гайвас над ролею української молоді, що її вона сьогодні мусить сповнити у величезній боротьбі двох світів і в змагу нашої Батьківщини за своє визволення. Він вказав на конечність як найкраще визброїти цю молодь під кожним оглядом, а напевно одним з найдосконаліших інструментів у боротьбі будуть культурні вартості, буде мистецтво.

Організатори і гості чайного вечора живо сприймали завваги промовців. Опісля серед учасників відбувалися жваві дискусії на заторкнені теми. З цих дискусій було видно, як глибоко на серці української громади, лежать справи нашої культури, нашого мистецтва і взагалі нашого громадського і політичного життя.

Учасники цього вечора розходилися в піднесеному настрою з глибокою певністю, що Драматично-Хореографічний Гурток „Джерело" при співпраці і допомозі таких видатних майстрів свого діла, як Йосип Гірняк і Роман Петріна, здобуде в цьому сезоні немалі успіхи.

Учасник

ВІДГУКИ ДНЯ

ПОЇЗДКА З БИЗНЕСМЕНОМ

Це, бачите, треба знати що і як! — Казав один мій знайомий, що вже мав друге авто. — В Америці дурисвітів хоч гать гати. Не зчується головік, як його наберуть. Продасть вам такий штудерант державний дім, пай неіснуючого банку, міст Вашинґтона, ручу вам, що навіть копальню бриндзі вже хтось купив.

— Та воно ніби так. Ось ви... купили перше авто...

— Правда, ошукали мене. Але друге, го-го! — нема дурних. Тим разом я їх набрав. І загалом, я вже тепер не ґрінор. Мене так легко не піддурять. На кожний бизнес дивлюся, так сказать, крізь подвійні окуляри.

Я вдав, що повірив.

— Слухайте! — викрикнув знайомий. — Їдьте з нами в неділю за Ню Йорк.

— А куди?

— Кудинебудь. Кудись у ліси, поля, одне слово: в природу.

— Добре.

Прийшла неділя, і ми поїхали...

Всі знають, що значить виїхати в неділю автом з Ню Йорку!

Дорога гудова. Авта перед нами, авта за нами, авта в ровах, авта впоперек шляху і час до часу лісок з автами. Десь-не-десь буває і чисте поле з фабрикою.

Їдеться досить швидко, майже як середніми кіньми.

— Пождіть, — потішав мене знайомий, — виїдемо на бічний шлях, там потиснемо.

— Мені зовнім не нудно. Я правду казав, бо ввесь час мав заняття і розвагу.

В авті їхала, крім нас двох, тільки найближча родина знайомого: теща, жінка і двоє дітей. Теща, як звичайно, говірлива жінка, як звичайно, схвильована чи головік уважає на знаки, а діти — ходять до американської школи: милі і чемні. Хлопчик тільки час-до-часу плював мені на черевик і вирвав бабуні перо з капелюха, а дівчинка збила трохи шибу і запхала собі в ніс кістку зі сливки.

Скрутили ми на бічний шлях, авт було менше — не раз і сто кроків одно від одного, то й покотили як добрими кіньми.

Околиця майже дика. Тільки часом якесь містечко, а так — фарми.

В одному місці, при шляху продає фармер яблука.

Стап! Аж гальма запищала.

Каже знайомий:

— Варт подивитися які, і спитатися по-чому. Як дорогі, або нездалі — не беремо.

Зліз і побіг.

— Тридцять фунтів за півтора доляра. А як пахнуть!

— Бери, тож дуже дешево.

— Зраділа теща. — А гарні?

— Чудові. Разом з кошиком продають.

— Півтора доляра! — дивувався я. — Так візьміть і мені.

Принесли два кошики, заладували, їдемо. Яблука справді пахнуть, чудова їзда.

— Пождіть — каже теща. — Тридцять фунтів півтора доляра... Скільки це буде за фунт?

— П'ять центів — відповідаю.

— Гм! В крамниці коло нас також по п'ять центів...

— Але чи так пахнуть?

— Може й ні...

— А бачите! — похвалила головіка жінка.

А головік і без цього хвалився:

— Я вже в Америці знаю, як трава росте. Прошу, таких, наприклад, яблук ви в Ню Йорку не дістанете. Але треба вважати, бо вас можуть так ошукати, що й ну!..

Маючи досить природи і яблук, ми завернули додому.

Не минуло й дві години, як ми промчали двадцять миль і вже були в Ню Йорку. А за других дві були ми вже під хатою. Я вніс свій кошик на третій поверх, мій знайомий на четвертий (тридцять фунтів!) і розійшлися.

До бизнесу треба мати голову — думав я перед спанням про свого знайомого. Недавно в Америці, а дивіться який!

Другої днини, пополудні, я вибирав з кошика яблука.

Вибрав п'ятнадцять штук, бо всі решта були хробачливі.

Випало: по десять центів яблуко, а кошик задармо.

Галактіон Чіпка.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПЛАСТ

Організація Української Молоді
КРАЄВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
12001 Lumpkin Ave, Detroit 12, Mich.

КОМУНІКАТ

Саме звершується сорок років від заснування виховної організації української молоді „Пласт". Ця організація опирається на засадах скавтінґу, але одночасно дуже тісно на-в'язує до українських національних традицій і це є основою її діяння й вихідні. Пласт завжди дуже чутливо відчував потреби своєї нації та виховав уже кілька генерацій на зразкових громадян - суспільників, що завжди виконували кожну працю з думкою на користь для Батьківщини та причинилися до розбудови нашого культурного й економічного життя. З рядів Пласту вийшли також організатори Українських Січових Стрільців; пластуни причинилися до заснування Січових Стрільців, а пізніше й Карпатської Січі. Пластуни брали активну участь у визвольних змаганнях українського народу в усіх ділянках національного життя в часі між двома світовими війнами.

Пласт проробив величезну виховну роботу в краю: через сотки пластових таборів — постійних і мандрівних — пройшли тисячі нашої молоді, щоб там набирати тугости тіла й сили духа, сталити свій характер та поглибити прив'язання і любов до Рідної Землі. В сотках найдрібніших пластових клітин молодь заправлялась до суспільного життя, набираючи громадських чеснот.

На вівтарі активної служби Батьківщині поклало голови безліч пластунів, починаючи від сот. УСС Ф. Черника аж до Командира УПА ген. Р. Шухевича-Чупринки і полк. О. Гасина.

Завдяки подиху волі, що її принесли після війни алянтські армії до Західньої Европи, Пласт відновлюєс з великим розмахом свою організацію серед української еміграції. Тисячі нашої молоді почина... горнути жваво свою самовиховну діяльність. Організуються вишкільні табори, видається виховна преса й книжки, нав'язується дружній зв'язок з міжнародним скавтінгом, влаштовуються великі пластові з'їзди — „джемборі" з участю теж і чужонаціональних скавтів тощо.

З переїздом нашої еміграції в інші краї на постійний побут, значна частина пластунів опинилася і в Америці. І тут вже два роки ведеться пластова праця в більше як тридцяти осередках. Помимо важких початкових матеріяльних труднощів Пласт відбув вже на цій вільній землі десятки виховних таборів, веде систематичну виховну працю в гуртках молоді, видає виховні публікації. Завдяки подиву гідній жертвенності пластунів Пласт набув вже власний дім для своїх центральних установ в Дітройті та таборову площу для своїх вишкільних таборів в Бофало.

Вся праця відбувалася виключно руками самих пластунів, тихо й непомітно для ширших кругів нашого громадянства. Але тепер виростають перед Пластом все більші й важчі завдання. Це в першу чергу — виховати українську молодь на чесних і характерних громадян, це — зберегти її перед різними негативними впливами та защіпити їй високі моральні й етичні засади, це — розбудити в ній пошану й любов до краю походження її предків. Ці справи не лежать виключно в інтересі самого тільки Пласту. Вони глибоко заторкують ціле українське громадянство! Якщо ці завдання мають бути виконані в таких розмірах, які зараз конечні, то до цього треба співдії цілого нашого громадянства.

У висліді своєї сорокрічної діяльности Пласт має сьогодні численний кадр вишколених виховників, має випробувані виховні методи й завершену організаційну систему. Щоб, однак, він міг розгорнути свою працю в повній ширині, він потребує передусім моральної підтримки й зрозуміння цілого нашого громадянства, яке повинно витворити прихильну атмосферу для цієї поважної, але й важкої праці.

Якщо, однак, хочемо охопити якнайширші круги нашої молоді, дати їй відповідно вивінувані домівки, видавати для неї притягаючу виховну пресу, здібну дорівняти чужим виданням, та забезпечити їй участь у виховних таборах і мандрівках і т. п., то й матеріяльні засоби не є для нас байдужі!

Тому, при нагоді започаткування святкувань сорокрічного ювілею Українського Пласту, закликаємо ціле українське громадянство Америки вийти назустріч потребам цієї організації та піддержати її всебічно в її діянні!

„УКРАЇНА XX СТОРІЧЧЯ"...

(Докінчення зі стор. 1-ої)

тижневику „Амеріка". „Це неоцінений вклад не тільки тому, що дає історичний розвиток українського народу до найновіших часів, але головно тому, — що ця книжка є незаступним підручником для тих політичних спостерігачів і студентів, які бажають або повинні познайомитися з політикою модерного імперіялізму Совєтської Росії, — пишеться дальше в рецензії. Передавши загальний перегляд змісту книжки, автор рецензії дає заключення: „Книжка проф. Менніга заслуговує на те, щоб її прочитали наші політики, і зокрема ті, які встановляють наше психологічне ведення війни проти країн за залізною заслоною."

При цій нагоді — варто згадати, що член ДП Комісії — Едвард О'Коннор, приготовляючи свою знамениту промову на недавній Академії ЗУАДК-у в Метрополітен Опера Гавзі в Філадельфії та пропонуючи створення окремої американської організації для допомоги визвольним змаганням нееросійських народів Совєтського Союзу, що мало такий широкий відгомін в американській пресі, користувався переважно книжкою „Україна XX. Сторіччя" та іншими виданнями Українського Народного Союзу в англійській мові.

● Колишнього націстського генерала Курта Маєра, засудженого на досмертне ув'язнення за воєнні злочини, перевезено з канадійської до німецької в'язниці.

ТАРЗАН, ч. 2700. — Інтруз у нетрях.









Коли Тарзан полював за свіжим м'ясом, Д'Арнот і Варрик чистили свої рушниці, а дівчата перебирали рештки припасів.

Коли Лета працювала й сміялася, вона кидала час від часу поглядом в сторону нетрів і нагло споважніла. — Пане лейтнанте Д'Арноте! Гляньте остьут!" — заклика вона.

„Боже мій!" — застогнав Д'Арнот. — „Великий Перуне!" — закликав Варрик. — „Що це? Горилла?" — „Так, це велика малпа" — прошептав боязко Д'Арнот. — „Будьте спокійні й не рухайтеся! Мабуть інші є тут близько!"